

Til beslutningsforslag nr. B 66 og B 110. Beretning afgivet af politisk-økonomisk udvalg den 19. juni 1986

Beretning

over

I. Forslag til folketingsbeslutning om medejendomsret og medbestemmelse

(Indførelse af overskudsdeling)
[af Svend Auken (S) m.fl.]

II. Forslag til folketingsbeslutning om obligatorisk overskudsdeling, medeje og medbestemmelse

[af Estrup (RV) m.fl.]

Udvalget har behandlet beslutningsforslagene i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren samt til forslagsstillerne.

Et *flertal* (socialdemokratiets, socialistisk folkepartis og det radikale venstres medlemmer af udvalget) har ønsket at fremsætte følgende fælles udtalelse om principperne for en fremtidig reform om obligatorisk overskudsdeling, medejendomsret og medbestemmelse:

Reformen skal

- være obligatorisk og inden for en fleksibel ramme omfatte alle virksomheder over en vis størrelse,
- sigte imod en ændring af ejendomsretten for at bryde kapitalkoncentrationstendenser og for at engagere lønmodtagerne mere direkte i virksomhedernes udvikling,
- føre til reel medbestemmelse for de ansatte på den enkelte virksomhed. Ud over den indflydelse, som følger af medejendomsret, skal reglerne for medbestemmelse styrkes såvel i den private som i den offentlige sektor,

- indebære en fælles forvaltning af lønmodtagerkapitalen af de ansatte i den enkelte virksomhed,
- øge virksomhedsopsparingen og tilførslen af risikovillig kapital for at fremme investeringer og teknologisk fornyelse i virksomhederne.

Med udgangspunkt i disse principper bør der snarest gennemføres lovgivning på området.

Et *mindretal inden for flertallet* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) udtaler:

For mindretallet kan en reform om obligatorisk overskudsdeling kun være en mindre bestanddel af en større reform, som indeholder såvel økonomisk som ledelsesmæssigt demokrati.

Mindretallet ønsker igennem fælles fondsdannelser at opbygge et økonomisk demokrati, der kan være et alternativ til de eksisterende kapitalkoncentrationer. Bidraget til sådanne fondsdannelser bør efter mindretallets mening ske ved at inddrage en procentandel af værditilvæksten.

Et *andet mindretal inden for flertallet* (det radikale venstres medlem af udvalget) under-

streger derudover, at ordningen skal bygge på en kombination af individuel ejendomsret til medarbejderkapitalen og en lang bindingsperiode, således at hensynet såvel til medarbejdernes økonomiske interesse i ordningen som til medarbejdernes øgede medbestemmelse tilgodeses.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis, venstres, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) arbejder for at udbrede ejendomsretten gennem frivillig overskudsdeling. Mindretallet er bekendt med, at regeringen med udgangspunkt i rapporten fra udvalget vedrørende kortlægning af frivillig overskudsdeling (Hassenkam-udvalget) vil fremkomme med forslag til en rammelovgivning, der kan fjerne eksisterende forhindringer for den frivillige udbredelse af ejendomsretten. Regeringen vil endvidere komme med forslag til, hvordan det kan gø-

res endnu mere attraktivt for virksomhederne og deres medarbejdere i fællesskab at aftale medarbejderaktieordninger og overskudsdelingsordninger, som tager hensyn til forholdene i den enkelte virksomhed.

Formålet er at udbrede ejendomsretten til erhvervslivet, at øge medarbejdernes engagement i virksomheden og at øge den langsigtede opsparing på det frivillige grundlag, som mindretallet finder er i overensstemmelse med den danske befolknings ønsker.

Mindretallet advarer imod at indføre den af flertallet skitserede obligatoriske overskudsdeling. En tvangsordning er uegnet for dansk erhvervslivs struktur, respekterer ikke nuværende ejeres rettigheder, vil reducere den enkeltes lyst til at iværksætte, eje og drive en risikofyldt virksomhed og reducere den enkelte lønmodtagers frihed til selv at disponere.

P. u. v.

Ivar Nørgaard,
formand